

EL VERGER 2025

III CONCURS DE COMPOSICIÓ DE MÚSICA DE CONCERT PER A DOLÇAINA SOLISTA I PETITS ENSEMBLES

DOLÇAINA, SET DE PERCUSSIÓ I ACORDIÓ

PREMI:

- **MODALITAT A:** OBRA LLIURE DE CONCERT D'ESTÈTICA TRADICIONAL PER A DOS DOLÇAINES, SET DE PERCUSSIÓ I ACORDIÓ DIATÒNIC (OPCIONAL): **750€**
- **MODALITAT B:** OBRA LLIURE DE CONCERT PER A DOLÇAINA SOLISTA, ACORDIÓ CROMÀTIC I SET DE PERCUSSIÓ: **1500€**

TERMINI D'ENTREGA D'OBRES:

- 30 DE SETEMBRE DEL 2025

DESCARREGA'T LES BASES A:

- WWW.ESMMUJ.ORG
- WWW.ELCONTRAPUNTFM.COM
- WWW.ELVERGER.ES
- WWW.XIRIMITA.COM

ORGANITZA:

COL·LABORA I PATROCINA :

III Concurs de Composició de Música de Concert per a dolçaina solista i petits ensembles

L'Espai de Música Jove del Verger, Tocant i Rodant i l'Ajuntament del Verger, convoquen el III Concurs de Composició de Música de Concert per a dolçaina solista i petits ensembles.

La dolçaina, associada majoritàriament als actes de carrer exercint les funcions habituals dins de cada gènere de la música tradicional valenciana, en les darreres dècades ha viscut una evolució sense precedents. L'augment de l'alumnat a les escoles ha estat exponencial i la creació de nou repertori per a les Colles de Dolçaina ha provocat una necessitat d'estudi i una millora interpretativa de les dolçaineres i dolçainers, indubtablement.

Però la dolçaina, amb totes les seues possibilitats expressives, ha estat també en el passat segle, l'instrument amb el que els més agosarats han assumit, al costat del tabaleter, grans reptes interpretatius en pujar a l'escenari, en situacions de concert, de vegades improvisats, amb toques de lluïment personal que elevaven per moments la categoria del dolçainer i el tabaleter. És i ha sigut sempre eminentment un instrument solista, fidelment acompanyat pel tabaleter.

És per tant, esta vessant solista en situació de concert, la que tot i estar fomentada pels distints concursos de composició de dolçaina i piano, dolçaina i banda, etc. necessita seguir creixent explorant nous terrenys amb les combinacions i les distintes fesomies que es puguen establir en les formacions que acompanyen al solista.

Amb tot, cal puntualitzar que el fenomen de la "riproposta", entés com el procés de transformació i recreació de la nostra música tradicional influenciat o no per altres llenguatges musicals externs a la tradició, és un dels motors per seguir mantenint viva la flama en la contemporaneïtat més si tenim en compte la recent implantació dels Estudis Superiors de Música Tradicional als conservatoris. S'ha creat la necessitat d'incrementar el repertori de qualitat per a dotar de continguts d'alt nivell a l'especialitat de dolçaina. Alhora, és bàsic també per a la convivència de la nostra especialitat amb la resta d'itineraris interpretatius dels estudis de Grau Professional i Grau Superior.

Per tot estos motius, amb este concurs la nostra associació vol contribuir i aportar el seu gra de sorra al creixement i desenvolupament dels intèrprets solistes de dolçaina.

BASES

1. Podran participar en el concurs tots/es els/les compositors/es que ho desitgen.
2. Les obres presentades han de ser originals, inèdites, i no han d'haver estat interpretades en públic anteriorment.
3. Modalitats del concurs

El concurs comptarà amb dues modalitats, amb el requisit general que el nivell de dificultat s'adeqüi al llenguatge idiomàtic de la dolçaina.

A. Obra lliure de concert per a dos dolçaines, acordió diatònic (opcional) i set de percussió

- a. L'obra haurà de ser una *Suite, Fantasia* o una altra forma similar basada en una temàtica tradicional i/o mantenint una estètica tradicional.
- b. Durada: entre **3 i 5 minuts**.
- c. Nivell: adreçada a estudiants de **3r i 4t curs del Grau Professional**.
- d. Per tal de garantir un nivell de dificultat adequat, serà requisit que l'obra respecti la idiomàtica de la dolçaina, evitant l'ús de registres extrems i cromatismes excessivament complexos. Es busca un llenguatge tonal i en les tonalitats còmodes de la dolçaina. **(Consultar fitxa tècnica a l'ANNEX)**
- e. **L'acordió diatònic és opcional**, com a recolzament harmònic. L'obra ha de poder funcionar sense l'acordió. Per a acompanyar a la dolçaina en G s'ha de pensar en un acordió diatònic A/D.

B. Obra lliure de concert per a dolçaina, acordió cromàtic i set de percussió

- a. L'obra haurà de ser una *Suite, Fantasia, Poema Simfònic* o una altra forma similar basada en una temàtica tradicional.
- b. La escriptura de l'acordió cromàtic s'adequarà a la fitxa tècnica de l'annex. Acordió cromàtic de baixos estàndard. **(Consultar fitxa tècnica a l'ANNEX)**
- c. Durada: entre **6 i 8 minuts**.
- d. Nivell: adreçada a estudiants en fase de finalització del **Grau Professional** o primers cursos del **Grau Superior**.
- e. L'obra haurà de ser idiomàtica per a la dolçaina, independentment de la possible inclusió d'estètiques no tradicionals. **(Consultar fitxa tècnica.)**

4. Les obres s'han de presentar amb una còpia impresa i un arxiu pdf de la partitura o

guió i partícules, amb un LEMA, a més d'un suport informàtic amb una maqueta d'àudio de la composició realitzada, que permeta escoltar mínimament l'obra, és a dir: midi, àudio o format d'editor de partitures (Finale, Sibelius, Encore, etc...). A part i en un sobre tancat amb el mateix lema, s'ha d'incloure:

- a. Títol de l'obra.
- b. Fotocòpia del DNI del concursant.
- c. Declaració jurada de que l'obra és inèdita i no ha estat estrenada.
- d. Dades de contacte.
- e. Breu currículum.

Les obres es presentaran o enviaran a:

Ajuntament del Verger, C/ Cervantes 10 , El Verger (Alacant) C.P. 03770

Tlfn. 965750125

5. S'atorgarà un únic premi per modalitat :
 - a. **Obra lliure de Concert per a dos dolçaines, acordió diatònic (opcional) i set de percussió: 750 €.**
 - b. **Obra lliure de Concert per a dolçaina, acordió cromàtic i set de percussió : 1500 €**
6. El jurat qualificador estarà format per tres professionals de la música en el camp de la composició musical. Tot el material serà remès als membres del jurat junt amb un model d'acta per a puntuar cada una de les composicions, seleccionant d'entre totes elles les que, al seu parer, seran les tres finalistes, i que remetran al seu torn a l'Organització del Concurs, l'ESMUJ, abans del dia 30 d'octubre de 2025 per a la publicació per la seua banda dels lemes de les mateixes en els mitjans de comunicació al seu abast per a coneixement dels interessats/des.
7. Farà de secretari el secretari de l'associació de l'Espai de Música Jove del Verger, el qual redactarà l'acta corresponent. Amb veu però sense vot en el veredictè tècnic, un representant de l'Ajuntament del Verger.
8. El jurat qualificador podrà declarar deserts els premis.
9. El termini d'admissió d'originals finalitzarà el dia 30 de setembre de 2025. Si a la finalització d'aquest termini no s'hagueren presentat un mínim de 3 composicions, l'organització es reserva el dret d'anul·lar el concurs.
10. Hi haurà tres obres finalistes com a màxim de cada modalitat. Totes les finalistes seran interpretades per Tocant i Rodant en el **Concert** que se celebrarà abans de que acabe el 2025 en la Casa de Cultura d'El Verger.
11. Per a cada modalitat hi haurà un Premi del Públic sense dotació econòmica i les mencions honorífiques que s'estimem oportunes per part del jurat tècnic.
12. En edicions posteriors de l'obra guanyadora, esta haurà de portar la llegenda "Premi de Composició III Concurs de Composició de Música de concert per a dolçaina i

petits ensembles".

13. Quedaran en poder de l'Espai de Música Jove del Verger, i passaran a formar part del seu arxiu, les obres finalistes i una còpia de totes les obres presentades al concurs. També passaran a formar part de l'arxiu de la Espai de Música Jove del Verger els originals de les obres no premiades que no hagen estat reclamades abans del dia 5 de març del 2026. L'Espai de Música Jove López Cabrera i Tocant i Rodant es reserven expressament el dret d'interpretació i ús de les obres presentades a concurs i la seua difusió per tots els mitjans de comunicació. Les obres finalistes es podran incloure en CD's editats per esta. A més a més, la Comissió Organitzadora d'aquest Concurs, es reserva el dret d'editar les obres finalistes, bé per si o per mitjà de terceres persones físiques o jurídiques
14. Els compositors de les obres conservaran els seus drets d'autor. L'Espai de Música Jove López Cabrera podrà utilitzar els drets d'autor amb el compromís d'editar un CD conjuntament amb Tocant i Rodant, i l'Ajuntament del Verger, amb total indemnitat.
15. Els concursants, amb renúncia expressa al seu propi fur, es sotmetran a la jurisdicció dels Tribunals i Jutjats de Dénia per a dilucidar totes les diferències que pogueren suscitar-se amb ocasió de la interpretació i/o execució de les presents bases o de qualsevol altra derivada del present concurs.
16. El fet de presentar obres a aquest concurs implica la total acceptació de les presents bases, així com de les decisions que adopte el jurat. El jurat i les entitats que convoquen el concurs queden facultades per a resoldre segons el seu criteri qualsevol imprevist que poguera sorgir.

El Verger, març de 2025.

Instrumentació :

Modalitat A: Dos dolçaines, acordió diatònic (opcional) i set de percussió

Guió o partitura

Dolçaina 1

Dolçaina 2

Acordió diatònic (opcional)

Set de percussió (per a un sol percussionista. Sense percussió simfònica, no hi ha opció a llàmines, ni timbals cromàtics. Orientació: tabal, bombet tradicional, plats suspesos i percussió xicoteta)

Modalitat B: Dolçaina, acordió cromàtic i set de percussió

Guió o partitura

Dolçaina

Acordió cromàtic

Set de percussió (per a un sol percussionista. Sense percussió simfònica, no hi ha opció a llàmines, ni timbals cromàtics. Orientació: tabal, bombet tradicional, plats suspesos i percussió xicoteta)

FITXA TÈCNICA DE LA DOLÇAINA

(per Xavier Richart Peris, professor de dolçaina al Conservatori “José Iturbi” de València”)

DEFINICIÓ

La dolçaina és un instrument de vent-fusta, de tub cònic que utilitza canya de doble llongüeta. El domini de l'afinació es basa en combinacions de posicions en 8 orificis, sense claus annexes, que es tanquen directament amb els dits i en canvis de pressió en l'aire i en l'embocadura. La denominació del nostre instrument té variacions depenent de la comarca on estiga introduït. Les més esteses són "xirimita" i "dolçaina" i les seues variants.

TESSITURA

L'extensió en so real és del LA 4 fins al MI 6. En comptades ocasions s'utilitza el FA # 6, i sempre està ben preparat, lligat i en progressió de graus conjunts.

LECTOESCRITURA MUSICAL

La música per a Dolçaina sempre s'escriu en clau de Sol. El nostre instrument es denomina Dolçaina en SOL, la qual cosa vol dir que és un instrument transpositor que llig la seua música en sol. Les partitures escrites correctament per a Dolçaina estan transportades per a instrument en sol, i així la nota més greu és el Re escrit davall del pentagrama i la nota més aguda el LA situat en la primera línia addicional dalt del pentagrama. Si es volen esbrinar les notes reals (en DO) en una partitura per a Dolçaina, cal realitzar un transport d'una quinta justa ascendent. Per tant si no s'especifica el contrari, en els següents apartats, quan es detallen noms de notes i/o de tonalitats es refereix a les pròpies de la Dolçaina (en Sol) i no a les notes reals (en Do).

ACÚSTICA

El so del nostre instrument és penetrant i de gran potència. Fins fa pocs anys la seua activitat s'ha desenrotllat exclusivament en els carrers i places dels pobles i les ciutats, sent el protagonista en grans concentracions de públic en les festes i costums de les nostres comarques. Per este motiu és lògic, que en la seua continua evolució, es valorarà i es desenvoluparà en gran manera la potència

sonora. Al utilitzar la canya doble i el tub cònic, el so de la Dolçaina pot assemblar-se bàsicament al de l'oboè o la xirimia, però mostra clares diferències. Encara que el nostre instrument produeix sons en una tessitura aguda, posseeix una gran personalitat tímbrica a causa de la gran riquesa en harmònics que posseeix. En certes condicions d'audició també pot assemblar-se al saxo soprano o a la trompeta. El domini de l'afinació es basa en combinacions de posicions digitals sobre 8 orificis (set davanters i un posterior), i en subtils canvis en la pressió de l'aire i en l'embocadura.

REGISTRES

L'àmbit acústic de la Dolçaina es divideix en dos registres que es diferencien pel timbre i la manera de produir-se.

1. Registre mig: El so natural, és el més descansat i relaxat. Comprèn la primera octava, del Re greu (LA 4 real) al Re agut (LA 5 real). La seua afinació és relativament senzilla.
2. Registre agut: Són els primers harmònics de les notes naturals que es produeixen per un augment de la pressió de la columna d'aire. La seua afinació és molt complexa i al mateix temps és realment esgotador i la seua execució pot convertir-se en impossible. Se situa en la segona octava, del mi agut (SI 5 real) al la agut (Mi 5 real).

ALTERACIONS

A pesar que la Dolçaina no està concebuda com un instrument per a produir cromatismes, en l'actualitat es pot aconseguir la seua execució, però només per mitjà d'una tècnica molt complexa i difícil, i amb clars canvis tímbrics i de volum. Les alteracions amb un so clar i potent, així com fàcils d'executar són: DO# i Re# de la primera octava.

Amb un so més apagat, de major dificultat i amb una gran disminució de la potència sonora són: Fa natural, Si b/La#, Sol#/Lab de la primera octava i fa natural i Re#/Mib de la segona octava.

De màxima dificultat i amb una afinació per harmònics són: Si b/ La#,Sol#/Lab de la segona octava.

TONALITATS

Les tonalitats més utilitzades per la seua menor dificultat són: Sol M, Re M i Mi m, ja que el Fa# es produeix de forma natural, i el Do# igual que el Re# son alteracions relativament senzilles. De certa dificultat es troba DoM, ja que el Fa natural no es produeix de manera natural i dins de l'escala natural de la Dolçaina, esta considerat com una alteració. D'altra banda no hi ha la tònica inferior (do greu). Difícils: Si m, Sol m, La M i La m. Molt difícils: Mi M, Re m, Fa#m, Do#m, FaM, Mib M, Do m i Si b M. De màxima dificultat són la resta de les tonalitats.

DINÀMICA

Tal i com he dit anteriorment el so del nostre instrument té una gran potència sonora. Això implica que tocar fort és el normal i tocar més fort és impossible. Amb les tècniques d'interpretació actuals es poden aconseguir efectes de dinàmica, però és una activitat d'enorme dificultat perquè complica enormement l'afinació i la pèrdua de timbre. Per estes raons cal tindre en compte els següents aclariments si es vol treure el màxim profit a la interpretació i a l'expressió:

1. Mai utilitzar els canvis dinàmics en el segon registre (de mi a la aguts). Estes notes sempre sonen fort i amb molta dificultat es poden aombrar i apagar lleugerament el seu so.
2. En el nostre instrument, al contrari que altres instruments, abaixar la potència sonora implica un enorme esforç físic de l'embocadura i la utilització d'una tècnica d'enorme dificultat i complexitat. Cal tindre atenció en no acumular dificultats.
3. Només es pot assegurar l'èxit en la gamma d'un ff a un mp.
4. No s'ha d'abusar dels canvis sobtats.

ARTICULACIÓ

L'articulació de l'instrument és molt limitada respecte a la resta dels instruments de la seua

família, per això i a causa de qüestions tècniques tals com la impossibilitat de realitzar el doble i/o triple picat, la seua execució és lenta. Per a interpretar a elevada velocitat s'han d'utilitzar les combinacions de lligats, tenint en compte la dificultat que comporta el canvi d'octava i en la majoria dels casos la seua impossibilitat. Una de les peculiaritats del nostre instrument és que l'emissió natural i més fàcil del so es realitza articulant el principi i el final de la nota, mentre que en els altres instruments de vent resulta més normal l'emissió sense articulació. D'altra banda, l'articulació còmoda per al Dolçainer/a és un atac dur i concret, molt comprensible si es pensa que és un instrument de gran potència sonora, i no ha desenrotllat altres tècniques simplement perquè no li feien falta (l'evolució sorgeix quasi sempre de la necessitat). Però a pesar d'estes circumstàncies, la tècnica en l'atac simple i els lligats estan evolucionant a grans passos per a aconseguir una gran gamma de matisos per a la dicció de la frase musical, degut fonamentalment a la convivència amb els altres instruments normalitzats.

DIGITACIÓ

Les característiques en la digitació són pràcticament les mateixes que pot tindre les de qualsevol instrument de vent fusta sense claus. Només cal considerar que les posicions de Fa natural, Sib/La# i Lab /Sol# dificulten enormement l'execució de certes velocitats. També cal tindre en compte els canvis de registre, ja que el nostre instrument no posseeix claus o posicions digitals per a canviar d'octava, i cal realitzar-les per mitjà de les pressions d'aire i d'embocadura (harmònics).

RESISTÈNCIA

La Dolçaina és un instrument musical en el que la fatiga física i psicològica de l'intèrpret apareix ràpidament si no es tenen en compte algunes de les seues característiques, molt més que en els instruments de metall. Al ser un instrument curt ofereix poca resistència al pas de l'aire, i exigeix l'ús d'una gran quantitat i pressió. La canya que s'utilitza és una de les majors i més dures de les de la família dels oboès, i cal exercir una gran pressió sobre ella per a poder manipular el so. No obstant la resistència augmenta gradualment a mesura que l'obra posseeix menys aguts, nombroses i abundants respiracions, compassos d'espera, menor dinàmica, i evitant en la mesura que es pugui les alteracions difícils.

FITXA TÈCNICA DE L'ACORDIÓ CROMÀTIC DE BAIXOS ESTÀNDARD (per Isabel Latorre, compositora i intèrpret (veu, piano i acordió))

DEFINICIÓ

L'acordió és un instrument aeròfon: el vent fa vibrar les llengüetes lliures i metàl·liques que produeixen el so.

Consta de dos manuals units per una manxa. En concret, els que utilitzarem són:

- Ma dreta MI: (teclat piano)
- Ma esquerra: MII: sistema baixos standard/baixos stradella (120 botons)

LECTO-ESCRITURA MUSICAL

S'escriu en dos pentagrames: clau de sol per al MI i clau de fa per al MII. En aquesta s' indiquen també acords.

MI (MA DRETA)

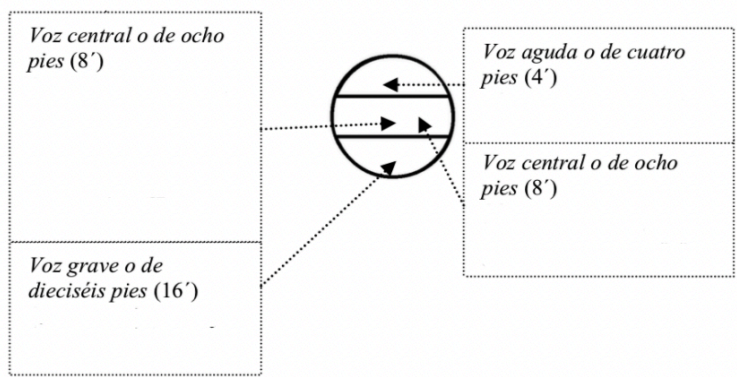
Utilitzarem el manual amb un teclat piano de 3 octaves.

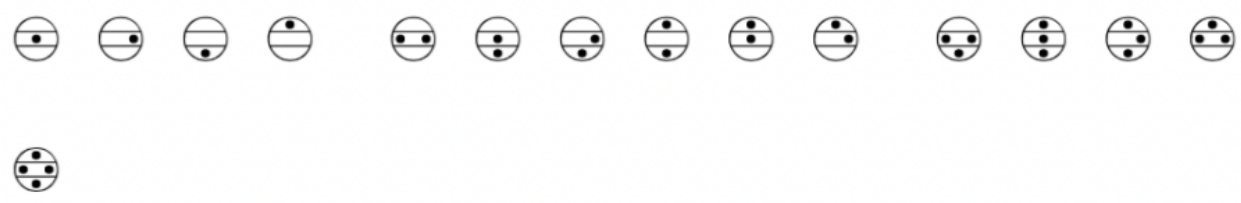
L'acordió té 4 “veus” al manual dret. Cada veu consisteix en un joc complet i independent de llengüetes que es pot barrejar amb cadascun dels altres tres jocs.

Hi ha dues veus centrals (8'), una greu (16') i una aguda (4'), resultant un total de 15 combinacions diferents. La notació a peus es pren de la registració de l'òrgan. La veu de 16' sona una octava per baix de les de 8' i la veu de 4' una octava per dalt.

Els registres se simbolitzen mitjançant un cercle dividit en tres altures. Als espais resultants es dibuixen uns punts que fan referència a les veus.

Per tant, els **registres disponibles** seran:

A la partitura s'escriu la tecla que es toca, el registre indicarà en quina o quines octaves sonarà.

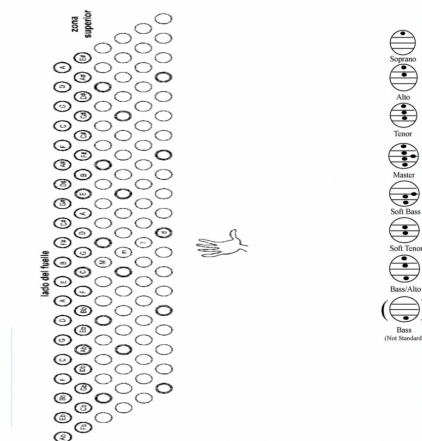
MII (MA ESQUERRA)

Les files 5a i 6a (les més properes a la manxa) se'ls anomena baixos i contrabaixos. Emeten notes soltes segons un cercle de cinquenes justes sempre contingudes dins d'una vuitena de tessitura.

A les altres files (4a, 3a, 2a i 1a), al costat de cada "baix", tenim els seus acords Major (4a fila), menor (3a fila), setena de dominant (2a fila) i setena disminuïda (1a fila). La inversió concreta de cada acord és inalterable i depèn de la fabricació del propi instrument.

M, m, 7, d: són les abreviatures respectives que hem d'utilitzar en la partitura per indicar l'accionament d'aquests botons.

També hi ha diferents veus en este manual. Encara que no està estandaritzada la seua escriptura propossem fer-lo com en la imatge de la dreta.

- Botó de l'aire: Amagat al lateral, va nèixer per poder tancar la manxa sense tocar una nota, però també ha tingut un paper important en l'escriptura contemporània

MANXA

És la font emissora d'aire, que, accionada pel braç esquerre, permet una gran extensió dinàmica. Totes les llengüetes sonen amb la mateixa pressió d'aire, és a dir, no són possibles diferenciacions dinàmiques simultànies en els dos manuals. S'ha de fer mitjançant els registres i l'articulació.

Els canvis de direcció de la manxa es poden pensar com els canvis d'arc en un instrument de corda, ja que impliquen talls en les notes/frases en la nota. Normalment els elegeix l'interpret, però es poden indicar en la partitura si és necessari.

La major part d'efectes tímbrics que es poden aconseguir depenen de l'accionament de la manxa (gliss, bellows shake, vibrato, etc...)